

2. ວິທີການໄຖກົບເຟືອງ:

• ພື້ນທີ່ນ້ຳທີ່ມີຊົນລະປະທານ:

ຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວເຂົ້ານ້ຳປີແລ້ວ ໃຫ້ໄຖກົບໄວ້ໂລດ ປ່ອຍນ້ຳເຂົ້ານ້ຳ (ຖ້ຳມີ) ໂດຍໃຫ້ລະດັບນ້ຳ ພໍດີຖ້ວມເສດເຟືອງ, ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບຊະນິດນ້ຳ (BE, EM) ໃນອັດຕາ 5 ລິດຕໍ່ໄລ່ ເຈືອຈາງກັບນ້ຳ 100 ລິດ, ຄິດເປັນອັດຕາສ່ວນ 1:20 ຫົດລົງໃນພື້ນທີ່ນ້ຳເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຕໍ່ເຟືອງເຂົ້າເປື່ອຍໄວ, ບົ່ມໄວ້ປະມານ 2 ອາທິດ ແລ້ວຈຶ່ງກະກຽມ ເພື່ອປູກພືດຊະນິດອື່ນໄດ້ເຊັ່ນ: ສາລີ, ຖົ່ວ ແລະ ພືດຫຼັກອື່ນໆ.

ຮູບ 2: ການໄຖກົບຕໍ່ເຟືອງນາຊົນລະປະທານ

• ພື້ນທີ່ນ້ຳຝົນ:

ຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວເຂົ້ານ້ຳປີແລ້ວໃຫ້ໄຖກົບຕໍ່ເຟືອງ ແລະ ເສດເຟືອງເຂົ້າໄວ້ເລີຍ ເພາະເວລານັ້ນດິນຍັງອ່ອນ.

◆ ຜົນເສຍຂອງການຈຸດຕໍ່ເຟືອງ:

ຊາວກະສິກອນທີ່ກະກຽມພື້ນທີ່ສໍາລັບປູກເຂົ້າ, ໂດຍຈຸດເຟືອງ ແລະ ຕໍ່ເຟືອງເຂົ້າ ເພື່ອສະດວກສະບາຍໃນການໄຖກຽມດິນ ຫຼື ເພື່ອຕ້ອງການກໍາຈັດວັດສະພິດ ແລະ ແມງໄມ້ສັດຕູພືດນັ້ນ ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ຕັ້ງແຕ່ດິນຈົນເຖິງຟ້າເນື່ອງຈາກການເຜົາໜ້າດິນນັ້ນ ຄວາມຮ້ອນຈະແຜ່ໄປທົ່ວຜິວໜ້າດິນມີອຸນນະພູມສູງ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງທາງດ້ານກາຍຍະພາບ, ທາງດ້ານເຄມີ ແລະ ຊີວະພາບຂອງດິນເປັນຕົ້ນ.

ທໍາລາຍອິນຊີວັດຖຸ, ທາດອາຫານ ແລະ ນ້ຳໃນດິນ ການຈຸດເຜົາເຟືອງ ແລະ ຕໍ່ເຟືອງເຂົ້າ ເຮັດໃຫ້ສູນເສຍທາດ: ໄນໂຕຼເຈນ (N) ພົດສະຟໍຣັດ (P), ໂປຕັດຊຽມ (K), ຍ້ອນຖືກລົມພັດເຖົ່າໃນນ້ຳ ແລະ ນ້ຳພັດທີ່ຈາກພື້ນທີ່ໃນຕົ້ນລະດູຝົນ, ອິນຊີວັດຖຸ ແລະ ກາກບອນ ເມື່ອຖືກຈຸດເຜົາຈະກາຍເປັນກູາສກາກບອນໄດອິກໂຊ (CO₂) ຄວັນດາປິວຂຶ້ນເທິງອາກາດ.

ຜິວໜ້າດິນຈະມີອຸນນະພູມສູງເຖິງ 90 ອົງສາເຊ ເຮັດໃຫ້ນ້ຳໃນດິນລະເຫີຍສູ່ຂັ້ນບັນຍາກາດ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໃນດິນຫຼຸດລົງ.

ທໍາລາຍໂຄງສ້າງຂອງດິນ ທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການປູກເຂົ້າ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງທຸກປີ; ດິນຈະຈັບຕົວກັນແໜ້ນ ເຮັດໃຫ້ການເກັບນ້ຳໄດ້ນ້ອຍ, ບໍ່ທົນກັບຄວາມແຫ້ງແລ້ງ, ສະພາບດິນແຂງແກ່ນ, ຊັ້ນໜ້າດິນປູກຝັງກາຍເປັນສີຂາວ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຮາກພືດ ບໍ່ຂະຫຍາຍໄດ້ດີ ແລະ ຜົນຜະລິດຕົກຕໍ່າ.

ທໍາລາຍຈຸລິນຊີທີ່ເປັນປະໂຫຍດໃນດິນ ແລະ ທໍາລາຍແມງໄມ້ທີ່ເປັນປະໂຫຍດໃນໄຮ່ນ້ຳ.

ເກີດຄວັນເສດຝຸ່ນລະອອງ ກູາສເປັນພິດ ສິ່ງຜົນເສຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ເກີດພາວະໂລກຮ້ອນ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ຝົນຂາດຊ່ວງລະດູ. ເຮັດໃຫ້ທ້ອງຟ້າມືດຄື້ມ ຫຍຸ້ງຍາກໃນການຂັບຂີ່ຢູ່ຕາມທາງຖະໜົນ

**ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ
ສູນພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນ**

ການໄຖກົບຕໍ່ເຟືອງເພື່ອປັບປຸງບໍາລຸງດິນ

ສາມາດດາວໂຫຼດຂໍ້ມູນໄດ້ຕາມບາໂຄດລຸ່ມນີ້:

ຕິດຕໍ່ພົວພັນໄດ້ທີ່:
ສູນພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນ (ພດຄຝ)
Tel/Fax: (856)-21 770027
<https://www.facebook.com/aldfm2020>

◆ **ການໄຖກົບຕໍ່ເຟືອງ:** ແມ່ນເຕັກນິກການປັບປຸງບໍາລຸງດິນແບບໃໝ່ທີ່ກຳລັງນິຍົມກັນ ໃນປັດຈຸບັນ, ເປັນການສ້າງດິນໃຫ້ມີຊີວິດ ແລະ ຍືດອາຍຸການນຳໃຊ້, ເພີ່ມທາດອາຫານພືດໃນດິນ, ເຮັດໃຫ້ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນດີຂຶ້ນ, ຜົນຜະລິດດີຂຶ້ນແຕ່ລະປີ.

1. ປະໂຫຍດຈາກການໄຖກົບຕໍ່ເຟືອງ:

- ◆ **ປັບປຸງຄຸນສົມບັດທາງດ້ານກາຍະພາບຂອງດິນ:**
  - ເຮັດໃຫ້ດິນອ່ອນນຸ້ມ ສະດວກໃນການກຽມດິນ, ການປັກດຳກ້າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຮາກພືດຂະຫຍາຍຕົວໃນດິນໄດ້ດີຂຶ້ນ;
  - ເຮັດໃຫ້ການລະບາຍອາກາດໃນດິນໄດ້ດີ;
  - ເພີ່ມການຊຶມຜ່ານຂອງນໍ້າ ແລະ ການອົມນໍ້າຂອງດິນໃຫ້ດີຂຶ້ນ;

- ◆ **ປັບປຸງຄຸນສົມບັດທາງດ້ານເຄມີຂອງດິນ:**
  - ເພີ່ມທາດອາຫານໃຫ້ແກ່ດິນໂດຍກົງ ເຖິງວ່າ ປະລິມານທາດອາຫານຈະບໍ່ຫຼາຍ ເມື່ອທຽບໃສ່ຝຸ່ນເຄມີ ແຕ່ມີທາດອາຫານຄົບຖ້ວນຕາມພືດຕ້ອງການ ທັງທາດອາຫານຫຼັກ: N P K, ແລະ ທາດອາຫານສຳຮອງຄື: Ca, Mg, S, Fe, Mn, Cu, Zn, Br ..... ຈະຄ່ອຍປ່ອຍອອກມາໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພືດໃນໄລຍະຍາວ;

ຜົນຜະລິດເຂົ້າ 1 ໂຕນຈະມີຕໍ່ເຟືອງ ແລະ ເຟືອງປະມານ 1.0 ໂຕນ, ມີທາດຝຸ່ນເລັ່ງ (N) ປະມານ 4.8 ກິໂລ, ຝຸ່ນໝາກ (P) ປະມານ 0.6 ກິໂລ ແລະ ຝຸ່ນເລັ່ງຮາກ (K) ປະມານ 11.8 ກິໂລ, ເມື່ອທຽບໃສ່ຝຸ່ນຂາຍໃນທ້ອງຕະຫຼາດຈະເທົ່າກັບຝຸ່ນສູດ 15-15-15 ຈຳນວນ 6 ກິໂລ, ຝຸ່ນເລັ່ງໃບ (ຍຸເລ່ຍ) ຈຳນວນ 14 ກິໂລ, ຝຸ່ນເລັ່ງຮາກ (K) ຈຳນວນ 28 ກິໂລ.

ທາດ N . P . K ທີ່ບັນຈຸໃນຕໍ່ເຟືອງ 1.0 ໂຕນ ທຽບໃສ່ຝຸ່ນເຄມີ

ຮູບ 1: ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການໄຖກົບຕໍ່ເຟືອງ

- ຊ່ວຍດູດຊັບ ແລະ ຍືດເກາະທາດອາຫານ ຈາກການໃສ່ຝຸ່ນເຄມີ ບໍ່ໃຫ້ສູນເສຍໄປຈາກດິນ; ຊຶ່ງພືດສາມາດນຳໄປໃຊ້ເປັນປະໂຫຍດ, ເປັນການເພີ່ມປະສິດທິພາບການດູດທາດອາຫານຂອງພືດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານການໃສ່ຝຸ່ນເຄມີ;
- ຊ່ວຍເພີ່ມຄວາມຕ້ານທານການປ່ຽນແປງ ຄວາມເປັນກົດເປັນດ່າງຂອງດິນ;
- ຊ່ວຍຫຼຸດຄວາມເປັນພິດຂອງທາດເຫຼັກ (Fe) ແລະ ທາດອາລູມິນຽມ (Al) ໃນດິນ.
- ຊ່ວຍຫຼຸດຄວາມເປັນພິດຈາກດິນເຄັມ.

ທາດອາຫານຫຼັກ ທີ່ບັນຈຸໃນເຟືອງ (ກິໂລກຼາມ/ໂຕນ)

ຝຸ່ນເລັ່ງໃບ	ຮາກ	ໝາກ
N	P	K
4.8	0.6	11.8

ທາດອາຫານສຳຮອງທີ່ບັນຈຸໃນເຟືອງ (%)

S%	Ca%	Mg%	Mn%	Zn%	Cu%
0.10	0.39	0.17	883.9	25.24	24.62

Linguist and pheng. 2001

- ◆ **ປັບປຸງທາງຊີວະພາບຂອງດິນ:**
  - ເພີ່ມທາດອິນຊີວັດຖຸທີ່ເປັນແຫຼ່ງອາຫານ ແລະ ແຫຼ່ງພະລັງງານຂອງຈຸລິນຊີໃນດິນ ມີຂະບວນການຍ່ອຍເສດພືດໄວຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະການປ່ຽນແປງທາດອາຫານ ໃນດິນໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບທີ່ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ພືດ.
  - ເພີ່ມປະລິມານ ຫຼື ຈຳນວນຂອງຈຸລິນຊີດິນມີຜົນປະໂຫຍດໃນການຊ່ວຍຫຼຸດປະລິມານເຊື້ອພະຍາດ, ສັດຕູພືດບາງຊະນິດຢູ່ໃນດິນໃຫ້ຫຼຸດໜ້ອຍລົງ.